

havde været istand til at yde, bleve i sin Tid grundlagte paa særdeles omhyggelige, samvittighedsfulde og kyndige Arbejder, hvilke dog maatte udføres under Vilkaar og Betingelser, som i visse Hovedretninger ikke vare de heldigste. Af disse maa jeg især tillade mig at fremhæve de væsentligste. En Livsforfikkingsanstalt er begrundet paa en Forudsætning om, at et vist Antal Mennesker ud af et bestemt Antal vil døe i Løbet af et Aar. Dette Antal Mennesker er forskjelligt efter Kjøn og Alder, men man maa gaae ud fra, at en Mand eller en Kvinde af en vis bestemt Alder vil have en saa eller saa stor Sandsynlighed for at døe i Løbet af et Aar. Derpaa begrundes hele Ideen om en Livsforfikkingsanstalt, og de Herrer ville altsaa let indsee, at det, hvormed det fornemmeligt gjælder, er at skaffe saa omfangsrige og saa paalidelige Erfaringer tilstede, at man mener med saamegen Sikkerhed, som behøves, at kunne forudsige, hvormange Mennesker i en vis Alder og af et vist Kjøn der vil døe i Løbet af et Aar. Dengang disse Anstalter bleve grundede, havde man ikke nogen saadan her i Landet indsamlet Erfaring, som kunde lægges til Grund, og man var derfor nødsaget til at gaae til andre Lande for at hente det Grundlag, hvorpaa man skulde bygge sin Dødelighedstavle. Man valgte i den Henseende England, og man valgte en Dødelighedstavle, som var udarbejdet med overordentlig Sagkundskab og Dygtighed, men som støttede sig paa Erfaringer, der allerede begyndte i forrige Aarhundrede og endte i Begyndelsen af dette. De vare udelukkende hentede fra de Mennesker, som havde kjøbt Livrenter af den engelske Regering, thi de Herrer ville erindre, at denne i visse Perioder meget benyttede den Fremgangsmaade at skaffe sig Laan imod Livrenter. Dette blev stærkt benyttet af Publicum i England i visse Perioder, og derfor havde man der indsamlet betydelige Erfaringsrækker, som man kunde lægge til Grund. Det var altsaa disse derfra hentede Dødelighedstavler, som man maatte lægge til Grund for Anstalterne her; men mine Herrer, det var selvfølgelig noget ikke lidet Usikkert, hvorvidt man kunde vente, at de i England indsamlede Erfaringer vilde holde

Stik her i Landet; thi for det Første kan der være en ikke ganske ringe Forskjel paa Dødeligheden i to Lande, hvor dog Forholdene i saamange Henseender ere saa forskjellige som i England og i Danmark, og for det Andet maa man vistnok ogsaa i Tidernes Løb være fattet paa nogen Forandring i Dødeligheden. Det kunde derfor vides, at det var meget usikkert, indenfor hvilke Grændser Erfaringerne vilde befæste sig. — Det næste Moment, som er af Betydning for Grundlæggelsen af en saadan Anstalt, er Rentefoden; thi da en Livsforfikkingsanstalt ikke forfikkere for en kort Tid, men for et Menneskes hele Levetid, vil det indsees, at den maa indkræve Bidrag fra sine Interessenter, som den først efter lang Tids Forløb kommer til at betale dem tilbage med Renter, og det er altsaa overordentlig vigtigt, hvilken Rentefod der antages. Man lagde dengang en Rentefod af $3\frac{1}{2}$ pCt. til Grund, og i den Henseende har det vist sig, at man saae rigtigt, idet man nemlig ikke nogensinde i den Tid, der er forløben, har faaet mindre Rente af Pengene end $3\frac{1}{2}$ pCt. Hertil kom, at man aldeles Intet beregnede for de betydelige Udgifter, der nødvendigvis ere forbundne med en saadan Anstalt; man meente, at de maatte afholdes af, hvad man kunde faae mere end $3\frac{1}{2}$ pCt. i Rente af de Penge, der indkom, og det har vist sig i Aarenes Løb, hvad man allerede i længere Tid har vidst, at den Forskjel, der var imellem de Renter, man fik, og de $3\frac{1}{2}$ pCt., man gav, har været tilstrækkelig til at afholde Bestyrelsesudgifterne, saaledes at man i den Henseende altsaa allerede i længere Tid har været beroliget. Hvad man derimod ikke har vidst, er, hvorvidt den stedfundne Dødelighed stemmede saaledes med den Dødelighed, man havde lagt til Grund ved Anstalternes Oprettelse, at disse kunde bære sig selv, og at Staten ikke skulde komme til at styde Penge til ved at have garanteret Anstalter, som ikke vare istand til at bære sig selv. Herpaa har Regjeringen allerede i længere Tid været opmærksom, og jeg kan sige til, at Rigsdagen ogsaa har været opmærksom derpaa, idet der herfra flere Gange er kommet Uttringer, som tydede paa, at man erkjendte Rigtigheden af at faae dette Punkt nøie undersøgt. Efter at